

حماسه های دفاع

عملیات «اچ-۳»؛ افتخار ماندگار نیروی هوایی

یکی از افتخار آمیزترین عملیات نظامی تاریخ ایران، حمله پیروزمندانه عقابان تیزپرواز نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران به پایگاه «الولید» در مرز عراق و اردن است؛ اقدامی شجاعانه و متهورانه که تنها با ایمان و اعتقاد راسخ به پروردگار و عشق به میهن اسلامی، قابل طراحی و انجام بود. با آغاز جنگ تحمیلی، رژیم بعث عراق از بیم پاسخ دندان شکن نیروی هوایی ایران به جنایاتی که در شهرها و روستاهای کشورمان مرتکب شده بود، بخش مهمی از اسکاادران های نیروی هوایی خود را به دورترین نقطه از مرزهای ایران، یعنی پایگاه «الولید» در مرز اردن، منتقل کرد. با این حال، غیور مردان تیزپرواز ایران، با برنامه ریزی دقیق و استفاده از تمام ظرفیت و توانایی خود، موفق شدند این پایگاه را هدف حمله قرار دهند و ضربات سختی را به دشمن وارد کنند. در ادامه شناسنامه و شرح این عملیات را مطالعه می کنید:

استعداد نیروهای ایرانی: ۸ فروند هواپیمای جنگنده بمب افکن اف-۴ نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران

نتیجه عملیات: انهدام پایگاه هوایی «الولید» در مرز اردن و زمین گیر کردن کامل نیروی هوایی عراق

شرح عملیات: اوایل سال ۱۳۶۱ بود که نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران، با طراحی یک عملیات متهورانه، تصمیم گرفت پایگاه هوایی و راهبردی ارتش عراق را در مرزهای اردن نابود کند. این پایگاه که بانام های «الولید» و «اچ ۳» شناخته می شد، به کلی دور از دسترس خلبانان تیزپرواز ایران بود. مسافتی که باید هواپیماهای ایرانی برای حمله به الولید طی می کردند، به حدود ۳۵۰۰ کیلومتر، به صورت رفت و برگشت، می رسید و با توجه به وضعیت سوخت هواپیماها، شدنی نبود؛ اما خلبانان سلحشور ایرانی، توانستند با فریب دادن دشمن از طریق چند عملیات ایدایی هوایی در مرزهای غربی، مسیر عبور هشت فروند هواپیمای جنگنده بمب افکن را برای پرواز از روی مرز ترکیه و عراق باز کنند. این هواپیماها با پرواز در ارتفاع پایین، از محدوده کاوش رادارهای عراقی گریختند و با دو بار سوختگیری به وسیله هواپیماهای سوخت رسان که در قالب هواپیماهای مسافربری در مسیر تهران به نیکوزیا در قبرس، پرواز می کرد، توانستند این عملیات پیچیده و حساس را با موفقیت به پایان برسانند و بدون تلفات، به ایران باز گردند. در این عملیات قهرمانانه که اعجاب و شگفتی کارشناسان نظامی جهان را برانگیخت، در مجموع، سه فروند هواپیمای آنتونوف-۱۲، یک فروند بمب افکن توپولف-۱۶، پنج فروند سوخو-۱۷، چهار فروند میگ-۲۱، هشت فروند میگ-۲۳، دو فروند داسومیراژ و چهار فروند بالگرد ارتش عراق، روی زمین منهدم و نیروی هوایی صدام، با ضررهای کاری مواجه شد.

صفحه آرایی

واحد صفحه آرایی روزنامه خراسان
سفارش می پذیرد

۰۵۱۳۷۰۰۹۳۹۰

layout@khorasannews.com

آگهی فراخوان مناقصه عمومی شماره ۹۸/۱۱۵ (دومرله ای)

خرید انواع سرور و کامپیوتر (نوبت اول)

شرکت توزیع نیروی برق استان خراسان رضوی

این شرکت درنظر دارد انواع سرور و کامپیوتر موردنیاز خود را از طریق مناقصه عمومی خریداری نماید. لذا از تمامی تولید و تامین کنندگان دارای صلاحیت دعوت می شود جهت دریافت، تکمیل و تحویل اسناد مناقصه به شرح درج شده در سایت شرکت به آدرس اینترنتی www.kedc.ir و یا سایت تانیر به آدرس اینترنتی www.tavanir.org.ir مراجعه فرمایند.

روابط عمومی شرکت توزیع نیروی برق استان خراسان رضوی

رضا میرزاده - هفته دفاع مقدس یادآور ایثار و جانفشانی مردم و نیروهای مسلح در هشت سال دفاع از خاک کشور است. دفاع در برابر دشمن متجاوز که همه قدرت های سلطه گر دنیا را به همراه داشت و می خواست با کمک آن ها، لااقل بخشی از خاک این کشور را اشغال کند؛ اما با مقاومت همه جانبه ملت ایران مواجه شد. دفاع از میهن، هشت سال به طول انجامید و در پایان آن، حتی یک وجب از خاک ایران به دست دشمن نیفتاد.

بی تردید بخشی از این افتخار بزرگ، مرهون خدمات و ایثارگری های پرسنل نیروی هوایی است. خلبانان نیروی هوایی حماسه هایی ماندگار را در هشت سال دفاع مقدس به ثبت رساندند که نیروهای نظامی دنیا را متحیر کرد. به مناسبت فرارسیدن هفته دفاع مقدس، به پایگاه شکاری شهید حبیبی می رویم تا با تنی چند از فرماندهان و خلبانان این نیرو به گفت و گو بپردازیم. در ورودی اتاق فرماندهی، تمثال خلبانان شهید پایگاه بر دیوار نصب شده است. خلبانانی که هریک، برگی از تاریخ پرافتخار پایگاه هوایی شهید حبیبی را به خود اختصاص داده اند. در اتاق فرمانده پایگاه، به گفت و گو با خلبانان پرافتخار نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران می پردازیم.

آن ۱۴۰ هواپیمای جنگنده

امیر سرتیپ دوم خلبان سید هاشم رسولی، که در زیر هواپیما بسته شد، توانستند اهداف مد نظر را هدف قرار دهند و این جزو مواردی است که دنیا در حیرت فروبرد. الان تعمیرات اساسی هواپیماهای جنگی در داخل کشور و به دست نیروهای متخصص داخلی انجام می شود.

مجبور بودیم روی پای خود بایستیم
وی می افزاید: جنگیدن با ده ها کشوری که در مقابل ما ایستاده بودند، نمایش نبود. واقعیتی بود که ایران در برابر آن قرار گرفت. آن هم در شرایطی که ما تحریم شدیم و مجبور بودیم روی پای خود بایستیم. هواپیماهای اف-۵ ما در زمان جنگ، تانک های دشمن را در شرایط بسیار سخت شکار کردند و کشور را نجات دادند. ضمن این که ما در همان صبحوحه، دانشکده خلبانی را افتتاح کردیم. پیش از انقلاب، دوره های خلبانی را در کشورهایی مانند آمریکا می گذراندیم؛ اما خلبانان ما، حالا در کشور خودمان دوره می بینند و موفق هم هستند. در آن زمان، خلبانانی که دوره خلبانی آن ها تازه به پایان رسیده بود، در کابین جلوی هواپیمای اف-۴ قرار گرفتند.

شهید فکوری فرمانده وقت نیروی هوایی قسم می خورد که چنین مسائلی سابقه نداشته است. ما از دوره های آموزشی آمریکا که بازمی گشتیم، بیش از دو سال باید در کابین عقب

هواپیما آموزش می دیدیم تا بتوانیم در کابین جلو حضور یابیم.

دشمن هیچ گاه نتوانست در آسمان ایران خودی نشان دهد

امیر رسولی در ادامه تأکید می کند: دشمن هیچ گاه نتوانست در آسمان کشور ما خودی نشان دهد. بسیاری از رشادات ها و سلحشوری های بر و بچه های نیروی هوایی، هنوز در جایی منعکس نشده است. مردم باید با نیروهای هوایی و خلبانانی که اقتدار هوایی آسمان ایران را فراهم کرده اند، بیشتر آشنا شوند. در زمان جنگ و در اوج تحریم ها، حتی خلبانان ما با استفاده از موشک زمین به هوا که در زیر هواپیما بسته شد، توانستند اهداف مد نظر را هدف قرار دهند و این جزو مواردی است که دنیا در حیرت فروبرد. الان تعمیرات اساسی هواپیماهای جنگی در داخل کشور و به دست نیروهای متخصص داخلی انجام می شود.

پروازهای بی بازگشت

وی تأکید می کند: خلبانان ما بیش از نجات جان خود، به فکر حیثیت کشور و حتی هواپیمای خود بودند و تمام تلاش شان را می کردند که این هواپیما را سالم برگردانند. ضمن این که خلبانان برای آن که در تیم پرواز قرار بگیرند، با هم مسابقه می دادند. پروازهای زیادی بود که بازگشت آن مشخص نبود. مثلاً در مأموریتی که شهید عباس دوران انجام داد، خودش صد در صد مطمئن بود که بازگشتی در کار نیست و فکر بازگشت در آن نداشت. اما باز هم این سبقت گرفتن در پرواز برای خلبانان وجود داشت.

سرهنگ خلبان «حمید مصطفوی» فرمانده پایگاه شکاری شهید حبیبی نیز در ادامه می گوید: دشمنان ما از سلاح ما نمی ترسند. آن چه موجب هراس آن ها می شود، فرهنگ و تفکر عاشورایی است که در سربازان این مملکت وجود دارد. همه قشرهای مردم در دفاع مقدس سهیم بودند و نیروهای مسلح هم در کنار مردم بودند. هیچ کس نمی تواند این دفاع را به نفع خود مصداقه کند؛ اما رشادت های خلبانان و پرسنل نیروی هوایی در جنگ کم نظیر است. زمانی که در ذفول مشغول خدمت بودم، به سراغ دفاتر

پرواز زمان جنگ رفتم. دفاتری که خلبانان، پیش از مأموریت و پس از آن، مواردی را در آن ثبت می کردند. در بسیاری از موارد در دفاتر ثبت شده بود که این پرواز، بدون بازگشت بوده یا خلبان آن به شهادت رسیده است. نوع شهادت آن ها هم متفاوت است. بیشتر شهدای خلبان، پیش از طلوع آفتاب به سمت هدف پرواز کرده بودند. باید پای صحبت خلبانان هواپیماهای دو کابینی نشست که خلبان یک کابین آن به شهادت رسیده است. این افراد حرف های زیادی برای گفتن دارند. این نوع دفاع خلبانان متفاوت است.

سرهنگ مصطفوی تأکید می کند: اولین پاسخ نیروی هوایی به دشمن، در همان روز اول جنگ اتفاق افتاد؛ این، نخستین سیلی سنگینی بود که به صورت دشمن یعنی نواخته شد. در فاصله دو ساعت بعد از اولین تهاجم دشمن، دودسته چهار فروندی هواپیما، از پایگاه های بوشهر و همدان به پرواز در آمد تا به دشمن نشان دهد که نیروی هوایی ایران آماده است. روز اول مهر و پس از این پاسخ نیز، بیش از ۲۰۰ هواپیما به پرواز در آمد. ۱۴۰ فروند از این هواپیماها وارد خاک عراق شد و مأموریت خود را انجام داد و بقیه این هواپیماها نیز نقش پشتیبانی داشتند. از جمع این ۱۴۰ هواپیما، ۲ فروند از آن ها به کشور بازگشت و ۴ خلبان شهید شدند که اتفاقی که از همین خلبانان، شهید «غفار رامین فر» از استان خراسان بزرگ آن زمان و از منطقه قائنات بود.

حضور نیروی هوایی در تمام عملیات دفاع مقدس

فرمانده پایگاه شکاری شهید حبیبی می افزاید: هیچ عملیاتی در روی زمین انجام نشد، مگر آن که نیروی هوایی در آن حضور داشت. علاوه بر آن، در ترابری نیروها، حمل مجروحان، از جبهه ها به بیمارستان ها و عملیات شناسایی، کارهایی که کردند که کارستان بود. ضمن آن که پوشش حمله هانیز توسط نیروی هوایی انجام می گرفت یا آن که تجهیزات عقبه دشمن توسط خلبانان از بین می رفت تا به نیروهای سطحی کمک کنند. پس از دوران جنگ نیز، با بهره گیری از تجارب دوران جنگ و علم روز، فعالیت های مختلف، از جمله آموزش های دانشکده، ساخت هواپیما و قطعه و موشک و بهینه سازی رادار و ... در کشور

کارستان های نیروی هوایی ارتش به روایت فرماندهان دیروز و امروز پایگاه هوایی مشهد

۱۴۰ تیز پرواز، نخستین سیلی را چگونه زدند؟

۶۶

اولین پاسخ نیروی هوایی به دشمن، در همان روز اول جنگ اتفاق افتاد؛ این، نخستین سیلی سنگینی بود که به صورت دشمن یعنی نواخته شد. در فاصله دو ساعت بعد از اولین تهاجم دشمن، دو دسته چهار فروندی هواپیما، از پایگاه های بوشهر و همدان به پرواز در آمد تا به دشمن نشان دهد که نیروی هوایی ایران آماده است. روز اول مهر و پس از این پاسخ نیز، بیش از ۱۴۰ هواپیما به پرواز در آمد

انجام شدو نیروی هوایی از مأموریت های خود سر بلند بیرون آمد.

خط مقدم ما اخطار پایگاه است

سرهنگ مصطفوی در ادامه تأکید می کند: اگر خدای نکرده بنای این باشد که تهاجمی به این کشور صورت بگیرد، پس از اعلام رادار به محض آن که زنگ اخطار اعلام شود، در کمتر از ۷ دقیقه، جنگنده های ما به سمت هدف اعزام می شوند. خط مقدم ما، اخطار پایگاه هوایی است و خلبانان به صورت شبانه روزی آماده انجام مأموریت هستند.

سخت ترین تنبیه برای یک خلبان

سرهنگ خلبان «محمد بخشنده»، جانشین فرمانده پایگاه شکاری شهید حبیبی نیز در ادامه صحبت همکاران و در بیان خاطرات خود می گوید: یکی از کارهایی که انجام می دادیم، این بود که هواپیمایی را که روی آن تعمیرات انجام شده بود، دوباره آزمایش کنیم تا مطمئن شویم برای پرواز آماده است. این کار باید توسط یک خلبان با تجربه انجام شود. در یکی از این مأموریت ها، با اشکالی در هواپیما مواجه شدیم و موتور چپ هواپیما روشن نمی شد. با هر در دسری که بود، توانستم خودم را به زمین برسانم. در مورد دیگری از این پرواز ها، هواپیما در ارتفاع ۳۵ هزار پا نتوانست دور کامل بزند. هواپیما را پایین تر آوردیم و دیدیم این اتفاق در ارتفاع پایین انجام می شود. دوباره به ارتفاع ۳۵ هزار پا برگشتیم. این کار را سه بار تکرار کردیم تا اشکال کار را متوجه شویم. وی در باره حس یک خلبان که پرواز گفت: یکی از سخت ترین تنبیه ها برای یک خلبان، این است که از پرواز کردن محروم شود. هر چند این محرومیت کوتاه باشد. حاضر است به هر شکل تنبیه شود، ولی از پرواز محروم نشود.

استادان عالیقدر

آقایان دکتر ناصر تیمورزاده

و دکتر نوید سعادتیان

ضمن تشکر از مداوای اینجانب از شما و پرسنل متعدد اتاق عمل و بخش ۳ بیمارستان و زایشگاه سینا آرزوی سلامتی و توفیق روز افزون شما را خواهم.

نازنین بنی خلیل

تاریخ دفاع

فتح الفتوح سپاه اسلام در «خرمشهر»

خرمشهر، روز ۴ آبان ماه سال ۱۳۵۹، به دست اشغالگران بعثی افتاد. مهاجمان گمان می کردند با اشغال شهر، راه تهاجم باز شده است؛ اما پایداری کم نظیر ایرانیان و سلحشوری جوانان مؤمن و شجاع این مرز و بوم، خیلی زود دشمن را از توهم پیروزی بیرون آورد. ساعت ۲۲ و ۳۰ دقیقه روز اول خردادماه سال ۱۳۶۱، تلاش برای بیرون راندن مهاجمان بعثی از خرمشهر و برخی نواحی اشغال شده خوزستان، آغاز شد. حمله سریع و غافلگیرانه نیروهای ایرانی، اشغالگران را دچار وحشت و سردرگمی کرد. رشادات و شجاعت مدافعان مؤمن و جان بر کف ایران، امکان هر گونه واکنشی را از دشمن سلب کرده بود. طوایف تکشید که با سرعت عمل نیروهای ایرانی، ارتباط میان یگان های اشغالگران قطع شد. نیروهای دشمن که توان ایستادگی در برابر غیور مردان ایرانی را نداشتند، با به فرار گذاشتند. روز دوم خردادماه، نیروهای ایرانی طی چند ساعت اولیه روز، تعداد نیروهای اشغالگری که به اسارت نیروهای ایرانی در آمد، بودند، از مرز ۲۸۰۰ نفر گذشت. همزمان، حمله مقتدرانه ایرانیان به یگان های دشمن متجاوز، بین نهر عریض و شلمچه، باعث نابودی کامل نیروهای اشغالگر در این منطقه شد. با تنگ تر شدن حلقه محاصره دشمن، نیروی هوایی ایران، پل های تدارکاتی عقبه دشمن را از بین برد و محاصره متجاوزان بعثی را کامل تر کرد. ساعت ۳ و ۵۰ دقیقه بامداروز سوم خرداد، عملیات اصلی از آذسازای خرمشهر با در هم کوبیدن پاتک دشمن، توسط نیروهای ایرانی، آغاز شد. تگاوران سلحشور نیروی دریایی، قایق های مهاجمی را که در پی دور زدن نیروهای ایران و تدارک هجوم دیگری بودند، در هم شکستند. ساعت ۱۱ روز سوم خردادماه سال ۱۳۶۱، نیروهای ایرانی توانستند از سمت غربی وارد خرمشهر شوند. این اتفاق در ساعت ۱۲ همان روز از سمت شمال و شرق نیز به وقوع پیوست. به این ترتیب مهاجمان، پس از ۵۷۸ روز اشغالگری، از خرمشهر عقب رانده شدند. کار پاک سازی شهر چند روزی ادامه داشت. در عملیات آزادسازی خرمشهر پنج هزار و ۵۵۲ نفر از مدافعان شجاع ایرانی به شهادت رسیدند. تلفات دشمن متجاوز به مراتب بیشتر بود؛ آن ها با ۱۶ هزار کشته و ۱۹ هزار اسیر، فرار را برقرار ترجیح دادند. ده ها تپ ارتش متجاوز بعثی منهدم شد. هزاران دستگاه آذوات نظامی توسط نیروهای ایرانی به غنیمت گرفته شد. طی این عملیات پیروزرومندان، افزون بر شهر خرمشهر، هویز و بخش های وسیعی از مناطق اشغال شده توسط دشمن، بازآ شدند. دفاع جانانه ایرانیان، دشمن را به پشت مرزها عقب راند و حماسه بزرگ آن روز در یاد و خاطره ایرانیان با نام «روز مقاومت، ایثار و پیروزی» ماندگار شد.

حادثه خوبان

فرزندی که پس از ۳۵ سال هنوز ۲۰ ساله است

۳۵ سال گذشته است، اما او همچنان منتظر است تا فرزند ۲۰ ساله اش را در آغوش بگیرد. حسین آمد، اما پس از ۳۵ سال. به گزارش تنسیم، خانواده دو شهید، بعد از گذشت ۳۵ سال، توانستند در معراج شهدای تهران با پیکر شهیدشان دیدار کنند. مادر شهید محسن ساری، ۴۰ روز پیش از شناسایی شهید، بعد از تحمل ۳۵ سال فراق و گمنامی فرزندش، دارفانی را وداع گفت. ولی مادر شهید حسین علی قلی نژاد که در زمان شهادتش ۲۰ ساله بود، با حضور در معراج شهید پیکر فرزندش را در آغوش گرفت و ویرایش لالایی خواند.

برادر زاده عزیزم

نگین شیبانی

قبولی تو در رشته پزشکی

را تبریک می گویم و آرزوی موفقیت روز افزون برایت دارم.

عمو غلامرضا و بانو

امیر محمد عزیزم

کسب عنوان نایب قهرمانی مسابقات

کبوکوشین کارانه کشور

را به شما و خانواده محترم متان تبریک عرض می نمایم

دایی علی و بانو